

Az alma mátrix START program segítségével **egyéni fejlesztési terveket** készíthetünk integrált nevelésben résztvevő, hátrányos helyzetű, vagy más gyermek részére.

A program használata speciális számítógépes ismereteket nem igényel, alapfokú ismeretekre azonban szükség van.

A programot a CD lemezről a számítógépre kell másolni, mivel csak így működik a nyomtatás funkció, és így lesznek menthetők az elkészült anyagok.

Első lépések

A program indítása és a "Belépés" után a gyermek adatait tartalmazó képernyőhöz érkezünk. (A képen látható színek a különböző szoftver változatokban eltérhetnek!)

Itt kell megadnunk azokat az információkat, melyek a fejlesztési terv fejlécén lesznek olvashatók, illetve meg kell adnunk egy azonosító kódot is, mely alapján az elkészült szöveget lementhetjük későbbi felhasználásra (a részleteket lásd lent).

FONTOS:

Első lépésként a bal felső sarokban látható piros mezőben meg kell adni, ill. be kell tölteni azt a modult, amivel dolgozni szeretnénk! (Pl.: „1-4” + szürke gomb)

A gyermek adatai

Értelemszerűen töltsük ki a név, születési idő, anyja neve rovatokat, illetve az intézmény nevét!

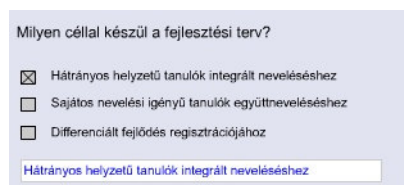
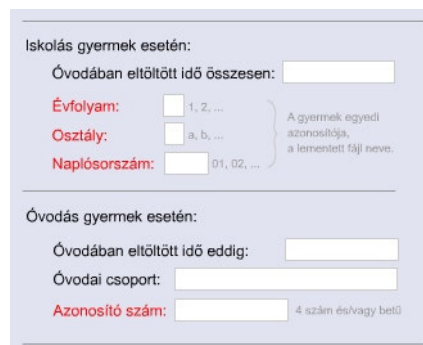
Ezek az adatok a fejlesztési terv fejlécén is megjelennek majd.

A szoftver segítségével **óvodások** és **iskolások** számára is készíthetünk egyéni fejlesztési tervet. Ezért a születési adatok megadása után ki kell választanunk a megfelelő panelt a további adatok megadásához:

"Iskolás gyermek esetén" vagy
"Óvodás gyermek esetén".

A kettő közül csak az egyiket kell kitöltenünk!

A fejlesztési terv készítésének célja

A fejlesztési terv fejlécében megjeleníthető az, hogy milyen céllal készült a fejlesztési terv. Ezt megfogalmazhatjuk saját szavainkkal, vagy kiválasztjuk a program által felkínált három lehetőség közül a megfelelőt.

Dátum és aláírás

A fejlesztési tervet azzal tehetjük hivatalossá, ha megadjuk a készítő nevét és a készítés dátumát. Ezeket az információkat a jobb alsó panelben vihetjük be.

Fájlkezelés

The screenshot shows a software interface with a top orange bar and a bottom light blue bar. The top bar contains the text "Fejlesztési adatbázis betöltése" and a text input field with ".fab" and a right-pointing arrow button. Below the input field, it says "1-6 karakter (betű vagy szám)". The bottom bar contains four buttons: "Fejlesztési terv MENTÉSE" (left arrow), "Fejlesztési terv BETÖLTÉSE" (right arrow), "Nyomtatás" (down arrow), and "Kilépés" (X icon).

A "**Fejlesztési adatbázis betöltése**" feliratú gombbal betölthetünk egy korábban elkészített és lementett diagnosztikai és fejlesztési szempontsort. Ehhez külön szerkesztőt tartalmaz a szoftvercsomag, illetve külön modulok rendelhetők (pl.: 1-4, 5-8). A gyermek képességeinek értékelése és a fejlesztés lépéseinek meghatározása ennek alapján történik.

A CD lemezen található szerkesztő program segítségével (a demo változatnak nem része!) létrehozhatunk teljesen új szempontsorokat is. A szempontsorokat 1-6 betűből és/vagy számból álló azonosítóval kell ellátni, így tudja kezelni a program.

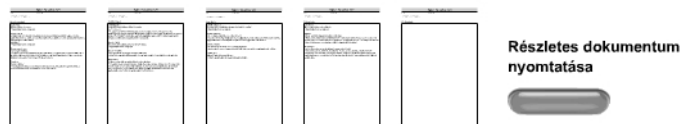
A „**Fejlesztési Terv mentése**” gombra kattintva, az elkészült, vagy félig kész szöveget lehet elmenteni. A mentés az egyedi azonosító kód szerint történik - ez lesz a fájl neve.

A "**Fejlesztési terv betöltése**" gomb arra szolgál, hogy egy korábban elkészült vagy félig kész egyéni fejlesztési tervet töltsünk be a programba. Ehhez is meg kell adnunk a gyermek egyedi azonosító kódját. Ez az óvodások esetében 4 betű és/vagy szám, az iskolások esetében az évfolyam + osztály + naplósorszám (pl.: 1c05) kombináció.

Ügyeljünk arra, hogy ha egy azonosítóval már létrehoztunk egy fájlt, akkor a program mentéskor azt mindig felülírja!

(Ezért is célszerű a fájlokat időnként egy külön mappába elmenteni.)

A "**Nyomtatás**" gombra kattintva a nyomtatási képernyőre ugorhatunk, ahol ki kell választanunk, hogy milyen formában kérjük a nyomtatást. Alapértelmezésben egy 5 oldalas részletes dokumentumot nyomtat a program, amit - takarékosági okok miatt - érdemes úgy nyomtatni, hogy a lap mindkét oldalára kerüljön szöveg. Ehhez vagy a nyomtatónkon kell megadni, hogy két oldalas nyomtatást kérünk (ha van ilyen funkció), vagy a lapokat úgy adagolni, hogy az egyik kinyomtatott oldal után ugyan azt a lapot tesszük ismét a nyomtatóba, fordítva.

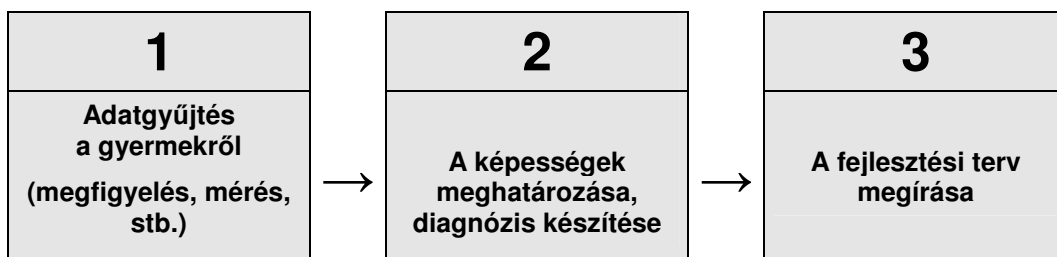

Lehetőség van arra is, hogy a teljes szöveget átemeljük Word, vagy más szövegszerkesztőbe. Ennek lépéseit (másolás-beillesztés) a nyomtatási képernyőn olvashatjuk.

* A programhoz időről-időre új nyomtató modulok jelennek meg, a felhasználói igényeknek megfelelően.

A fejlesztési terv készítésének menete

Egy fejlesztési terv készítése leggyakrabban az alábbi algoritmus szerint történik:

Az alma mátrix START a 2. és 3. munkafázisban ad segítséget azáltal, hogy egy előre elkészített adatbázisból egy-egy kattintással elérhetővé teszi a diagnózist és a fejlesztési irányokat.

A gyermek adatainak megadása után kezdhethetjük a fejlesztési terv készítését. A képernyő felső részén látható öt fül - a betöltött szempontsornak megfelelően - öt különböző területet jelképez. Ezekre sorban rá kell kattintanunk, és az ott megjelenő szempontoknak megfelelően felállítani egy képességdiagnózist, majd pedig jóváhagyni a számítógép által javasolt és megfogalmazott fejlesztési tervet.

Az 1-4. osztályos "gyári" szempontsor például az alábbi szempontokat, illetve fejlesztési területeket tartalmazza:

1. *Mozgásos területek*
2. *Nyelvi készségek*
3. *Gondolkodás*
4. *Feladatvégzés*
5. *Egyéb területek (vizuális percepció)*

Az öt nagyobb témakör további alpontokra van osztva. A témakörök többsége 4-5 alpontra oszlik, de például a nyelvi készségeknél a rendelkezésre álló maximális (10) alpont kifejtésre került.

Természetesen nem valószínű, hogy érintenünk kell a fejlesztés során minden területet. De elképzelhető, hogy sok gyermeknél minden területből meg kell adnunk néhányat.

A jó fejlesztési terv nem abban áll, hogy minél hosszabb szöveget írjunk, hanem, hogy pontos diagnózist adjunk, amire szakmailag korrekt fejlesztési lépések épülnek!

Az összesítő oldal

Minden egyes fejlesztési területhez tartozik egy ún. összesítő oldal és (legfeljebb) 10 további oldal, melyeken a terület részletezése található.

A "Mozgásos" területhez például az alábbi alpontok kapcsolódnak a "gyári" szempontsor alapján:

- Dominancia
- Nagymozgások
- Finommotoros koordináció
- Testséma

A többi terület is 4-5 vagy akár 10 további alpontra osztható. A program ezeket a pontokat felkínálja, de ez nem jelenti azt, hogy feltétlenül alkalmaznunk is kell őket!

Az összesítő lap bal oldalán láthatóak az alpontok. Itt a megnevezés mellett álló kis kék gombra kattintva jutunk a diagnosztikai oldalra, ahol az adott képesség fejlettségi szintjét határozhatjuk meg, - illetve megkapjuk a hozzá tartozó egyéni fejlesztési javaslatot.

Az összesítő oldal közepén látható keretes mezőben jelenik meg az általunk kiválasztott alpontoknak megfelelően a diagnózis és a fejlesztési terv javaslat.

Az "Összesítés" gombra kattintva a számítógép automatikusan kitölti ezt a mezőt, de ezt követően a szöveget saját magunk is szerkeszthetjük. Ha szükséges bővíthetjük, vagy törölhetünk belőle.

Diagnosztikai oldalak

Az összesítő oldalokról juthatunk el azokra a képernyőkre, ahol a részletes képesség diagnózist adhatjuk meg, illetve ahol a számítógép összeállítja a javasolt fejlesztési irányokat.

A diagnosztikai oldalak bal oldalán szintén látszik az adott terület összes alpontja, ezekre kattintva továbbléphetünk más rész képességekhez.

The screenshot shows the 'Cima mátrix start' software interface. On the left is a navigation menu with categories: Feladattudat (1), Figyelem (2), Munkatempó (2), Önállóság, F5, F6, F7, F8, F9, and F10. The main area is titled 'Munkatempó' and contains a table with four rows of diagnostic results and recommendations.

	Ha ilyen:	Akkor így fejlesztjük:
1	A megadott időkerettel jól gazdálkodik, feladatait többnyire el tudja végezni.	Egyéni fejlesztést nem igényel.
2	Lassú, a feladatokat nem tudja elvégezni a megadott időn belül.	Az időtényező tudatosításával, első lépésben -homokóra, sűtőóra játékos alkalmazásával- önmagával és az idővel történő versengés keretében - folyamatos pozitív visszajelzéssel-, később megközelítőleg azonos, majd különböző képességű társakkal történő versenyhelyzetek elé állítással befolyásolható.
3	Kapkodó: feladatait elsietti, felületesen végzi el.	Rövid, egy vagy kevés elemből álló, jól strukturált feladatok alkalmazásával, feladatmegoldási stratégiák kiakiktásával, megjelenítése ábrával, mondókaival stb. Megerősítő pozitív visszajelzéssel.
4	***	***

A fejlesztési terv tulajdonképpen úgy készül, hogy az 1-4 gombok valamelyikére kattintva a számítógép megjelöli a kiválasztott diagnózishoz tartozó fejlesztési javaslatot, majd ezt az összesítés során (előző képernyő) egybe szerkeszti a többi kiválasztott szövegrésszel.

Minden képességnél meg kell határoznunk, hogy a gyermek milyen szinten áll, és rákattintani az ennek megfelelő gombra. Például:

This close-up shows the second row of the table from the screenshot. On the left, a blue circle with the number '2' is next to the text: "Lassú, a feladatokat nem tudja elvégezni a megadott időn belül." An arrow points to the right, where the recommendation text is displayed: "Az időtényező tudatosításával, első lépésben -homokóra, sűtőóra játékos alkalmazásával- önmagával és az idővel történő versengés keretében - folyamatos pozitív visszajelzéssel-, később megközelítőleg azonos, majd különböző képességű társakkal történő versenyhelyzetek elé állítással befolyásolható."

A fenti példán a "munkatempó" diagnózisa: "*Lassú, a feladatokat nem tudja elvégezni a megadott időn belül*". A jobb oldali mezőben az erre vonatkozó fejlesztési terv javaslatot látjuk, amit a számítógép automatikusan beszerkeszt a dokumentumba.

A terv elkészítéséhez végig kell haladnunk a megfelelő képességterületeken és sorban megadni azt, hogy megfigyeléseink (vagy egyéb adatgyűjtési eljárások) alapján a gyermek milyen szintet ért el, és ez alapján hogyan fogjuk fejleszteni.

FONTOS: Egy oldalon egyszerre csak egy területet lehet bejelölni. Ha kettő vagy több terület fejlesztése látszik szükségesnek, akkor jelöljük ki a legfontosabbat, és kézzel írjuk hozzá a többit. (Ha ez túl sok időt vesz igénybe, érdemes átszerkeszteni a szöveg adatbázist!)

Ha végighaladtunk az összes olyan területen, melynek értékelése célszerűnek látszik (nem szükséges minden esetben az összes felsorolt képességet értékelni!), mentsük el a fájlt (még egyszer ellenőrizzük a gyermek azonosítóját!), és máris nyomtathatjuk a kész fejlesztési tervet.

Fejlesztési adatbázis (.fab) szerkesztése

(Az ams_fab_szerk.exe használata)

A **Fejlesztési adatbázis (.fab)** szerkesztő segítségével saját diagnosztikai és fejlesztési szempontsorokat hozhatunk létre.

A programot külön kell elindítani, és a megfelelő paneleken végighaladva megfogalmazni a fejlesztési javaslatokat.

A szerkesztő program használata egyszerű: A panelek kitöltése után a fájlnek nevet adunk (ez 6 betűből és / vagy számból állhat), és a **MENTÉS** gombra kattintva lementjük az adatokat.

Betöltéskor szintén meg kell adnunk a ".fab" fájl nevét és a **BETÖLTÉS** gombra kattintva megkapjuk a korábban elmentett adatokat.

Az elkészült .fab fájlokat a fejlesztési terv készítő programmal használhatjuk. Így készíthetünk bármilyen korosztály számára a legkülönbözőbb képességeket, készségeket leíró fejlesztési tervet.